

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION 1969-1970

27 NOVEMBRE 1969

PROJET DE LOI

relatif à l'octroi d'une indemnité spéciale en cas d'accident aéronautique survenu en temps de paix.

PROJET TRANSMIS
PAR LA CHAMBRE DES REPRESENTANTS.

Article premier.

§ 1er. — Indépendamment des avantages accordés en vertu de la législation sur les pensions de réparation et de la législation sur les officiers auxiliaires et sous-officiers auxiliaires de la force aérienne, il est alloué aux membres des forces armées ou à leurs ayants droit, en cas d'accident aéronautique survenu en temps de paix, une indemnité spéciale aux taux et conditions fixés par la présente loi.

§ 2. — Le paiement de l'indemnité exclut, à concurrence de son montant, l'attribution pour un même fait dommageable de dommages-intérêts à charge de l'Etat. Celui-ci est subrogé, à concurrence du montant d'indemnité payé dans les droits du bénéficiaire contre les tiers responsables du fait dommageable.

Art. 2.

Sous réserve de situations nouvelles à déterminer selon les règles d'assimilation et dans les limites prévues par l'article 11, on entend par :

R. A. 8144.

Voir :

Documents de la Chambre des Représentants :

464 (1968-1969) :

- N° 1 : Projet de loi.
- N° 2 : Amendement.
- N° 3 : Rapport.
- N° 4 : Rapport complémentaire.
- N° 5 : Amendement.

Annales de la Chambre des Représentants :

27 novembre 1969.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1969-1970

27 NOVEMBER 1969

ONTWERP VAN WET

betreffende de toekenning van een bijzondere vergoeding in geval van luchtvaartongeval in vredetijd.

ONTWERP OVERGEZONDEN DOOR DE KAMER
VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS.

Artikel 1.

§ 1. — Onverminderd de voordelen toegekend krachtens de wetgeving betreffende de vergoedingspensioenen en de wetgeving betreffende de hulpofficieren en de hulponderofficieren van de luchtmacht, wordt in geval van luchtvaartongeval in vredetijd, een bijzondere vergoeding toegekend, naar de bij deze wet vastgestelde bedragen en voorwaarden, aan de personeelsleden van de krijgsmacht of aan hun rechthebbenden.

§ 2. — De betaling van de vergoeding sluit, tot het beloop van haar bedrag, de toekenning uit van schadevergoeding ten bezware van de Staat voor hetzelfde schadelijk feit. De Staat treedt, tot het beloop van het bedrag van de betaalde vergoeding, in de rechten van de op de vergoeding begunstigde persoon tegen de voor het schadelijk feit aansprakelijke derden.

Art. 2.

Onder voorbehoud van nieuwe toestanden, die dienen bepaald volgens de regels tot gelijkstelling en binnen de grenzen bedoeld in artikel 11 dient te worden verstaan :

R. A. 8144.

Zie :

Stukken van de Kamer van Volksvertegenwoordigers :

464 (1968-1969) :

- N° 1 : Wetsontwerp.
- N° 2 : Amendement.
- N° 3 : Verslag.
- N° 4 : Aanvullend verslag.
- N° 5 : Amendement.

Handelingen van de Kamer van Volksvertegenwoordigers :

27 november 1969.

1° Membre des forces armées.

Toute personne qui, en vertu du lien juridique l'unissant à l'Etat, a qualité de militaire et sert effectivement, au moment de l'accident aéronautique, dans un emploi qui, à raison de cette qualité, lui est conféré soit à l'armée, soit à la gendarmerie.

2° Accident aéronautique.

a. L'accident qui survient à un membre des forces armées dès l'instant où, pour accomplir un service aérien, régulièrement commandé ou autorisé, l'intéressé prend place à bord d'un aéronef militaire belge ou étranger, en vue de l'envol ou de tout déplacement, jusqu'au moment où le même intéressé aura quitté l'aéronef.

b. L'accident qui survient à un membre des forces armées au cours de l'exécution d'un saut en parachute.

Art. 3.

§ 1er. — L'indemnité est fixée à un million de francs pour les membres des forces armées contraints de quitter définitivement le service pour inaptitude physique consécutive à l'accident.

§ 2. — Sont réputés tels :

1° l'officier ou le militaire au-dessous du rang d'officier bénéficiaire d'une pension de retraite pour inaptitude physique;

2° l'officier auxiliaire ou le sous-officier auxiliaire de la force aérienne dont l'engagement est résilié ou n'est pas renouvelé pour inaptitude physique;

3° le candidat officier auxiliaire ou sous-officier auxiliaire de la force aérienne dont l'engagement est résilié ou n'est pas renouvelé pour inaptitude physique;

4° l'officier auxiliaire ou le sous-officier auxiliaire de la force aérienne qui n'est pas admis dans les cadres actifs pour inaptitude physique;

5° l'officier qui cesse de faire partie du cadre de complément pour inaptitude physique;

6° l'officier qui cesse de faire partie du cadre de réserve pour inaptitude physique;

7° le militaire licencié par réforme.

§ 3. — L'indemnité n'est pas allouée s'il est établi que l'accident est imputable à une faute lourde de la victime.

Art. 4.

En cas de décès imputable à l'accident, les ayants droit du membre des forces armées sont :

1° si l'intéressé est marié, non séparé de corps : son conjoint;

2° si l'intéressé est célibataire, veuf, divorcé, ou séparé de corps, les personnes ci-après énumérées par ordre prioritaire des catégories :

1re catégorie : ses enfants légitimes, naturels reconnus, ou adoptés ainsi que leurs descendants, par représentation;

2e catégorie : ses père et mère;

1° Onder personeelslid van de krijgsmacht.

Iedere persoon die krachtens de juridische band die hem aan de Staat bindt de hoedanigheid van militair heeft en die, op het ogenblik van het luchtvaartongeval, werkelijk dient in een betrekking waarvoor hij, wegens deze hoedanigheid, hetzij bij het leger, hetzij bij de rijkswacht is aangewezen.

2° Onder luchtvaartongeval.

a. Het ongeval dat aan een personeelslid van de krijgsmacht overkomt vanaf het ogenblik waarop de belanghebbende, om een regelmatig bevolen of toegelaten luchtdienst uit te voeren, plaatsneemt in een Belgisch of vreemd militair luchtvaartuig met het oog op het opstijgen of om het even welke verplaatsing, tot op het ogenblik waarop dezelfde belanghebbende het luchtvaartuig heeft verlaten.

b. Het ongeval dat aan een personeelslid van de krijgsmacht overkomt bij de uitvoering van een parachutesprong.

Art. 3.

§ 1. — De vergoeding is op één miljoen frank vastgesteld ten gunste van het personeelslid van de krijgsmacht dat, wegens lichamelijke ongeschiktheid ten gevolge van het ongeval, genoodzaakt is de dienst voorgoed te verlaten.

§ 2. — Als dusdanig worden beschouwd :

1° de officier of de militair beneden de rang van officier die een rustpensioen geniet voor lichamelijke ongeschiktheid;

2° de hulpofficier of de hulponderofficier van de luchtmacht wiens dienstverbintenis wegens lichamelijke ongeschiktheid verbroken of niet hernieuwd wordt;

3° de kandidaat-hulpofficier of de kandidaat-hulponderofficier van de luchtmacht wiens dienstverbintenis wegens lichamelijke ongeschiktheid wordt verbroken of niet hernieuwd wordt;

4° de hulpofficier of de hulponderofficier van de luchtmacht die wegens lichamelijke ongeschiktheid niet tot de actieve kaders wordt toegelaten;

5° de officier die wegens lichamelijke ongeschiktheid ophoudt tot het aanvullingskader te behoren;

6° de officier die wegens lichamelijke ongeschiktheid ophoudt tot het reservekader te behoren;

7° de wegens reform ontslagen militair.

§ 3. — De vergoeding wordt niet toegekend indien vaststaat dat het ongeval te wijten is aan een grove fout van het slachtoffer.

Art. 4.

Bij overlijden te wijten aan het ongeval zijn de rechthebbers van het personeelslid van de krijgsmacht :

1° indien de betrokkene gehuwd en niet van tafel en bed gescheiden is : zijn echtgenote;

2° indien de betrokkene ongehuwd, weduwnaar, uit de echt gescheiden of van tafel en bed gescheiden is, de hierna opgenoemde personen volgens prioritaire volgorde der categorieën :

1ste categorie : zijn wettige kinderen, erkende natuurlijke kinderen en aangenomen kinderen, alsook hun nakomelingen, bij plaatsvervulling;

2de categorie : zijn vader en moeder;

3e catégorie : ses frères et sœurs;

4e catégorie : toute personne physique qui justifie avoir assuré l'éducation et l'entretien de la victime, pendant cinq ans au moins avant sa majorité;

Si une procédure en divorce ou en séparation de corps est en cours au moment du décès, et s'il y a contestation entre les diverses catégories d'ayants droit éventuels, le tribunal de première instance, statuant en équité, le ministère public entendu, détermine les ayants droit.

Art. 5.

§ 1er. — S'il n'existe qu'un seul ayant droit, celui-ci bénéficie de la totalité de l'indemnité prévue à l'article 3, § 1er.

§ 2. — Lorsqu'il y a plusieurs ayants droit de même catégorie, l'indemnité est attribuée par parts égales à chacun d'eux.

§ 3. — L'indemnité d'ayant droit n'est pas octroyée :

1° s'il est établi que l'accident a été intentionnellement provoqué par la victime;

2° lorsque la victime décède des suites de l'accident après avoir elle-même perçu l'indemnité que lui confère l'article 3.

3° au père ou à la mère, lorsqu'il est établi que la victime, alors qu'elle n'avait pas dix-huit ans, a été placée durant cinq années consécutives ou non dans une institution ou chez un particulier, à moins que le père ou la mère ne prouve avoir subvenu normalement, compte tenu de sa situation, aux besoins de l'enfant.

§ 4. — Les ayants droit, autres que le conjoint et les enfants, sont tenus d'apporter la preuve qu'ils profitaient directement des rémunérations de la victime.

Sont présumés remplir cette condition, ceux qui habitaient avec la victime ou chez qui la victime avait son foyer.

Art. 6.

§ 1er. — Indépendamment du montant de l'indemnité due conformément à l'article 5, soit au conjoint, soit à l'enfant ou aux enfants du décédé, il est octroyé une indemnité spéciale égale à 10 % du montant précité à tout enfant répondant aux conditions suivantes :

1° avoir, à l'égard de la victime ou de son conjoint, la qualité d'enfant légitime, d'enfant naturel reconnu, ou d'enfant adopté;

2° n'avoir pas vingt et un ans accomplis le jour du décès ou, pour celui ayant dépassé cet âge, être encore bénéficiaire d'allocations familiales.

§ 2. — Les dispositions du § 1er s'appliquent :

1° à l'enfant né du mariage de la victime après le décès de celle-ci;

2° à l'enfant âgé de plus de vingt et un ans, appelé ou rappelé sous les armes en exécution des obligations imposées par les lois sur la milice, lorsque cette situation fait cesser son droit de bénéficiaire d'allocations familiales.

3de catégorie : zijn broeders en zusters;

4de categorie : iedere natuurlijke persoon die het bewijs levert dat hij het slachtoffer opgevoed en in zijn onderhoud voorzien heeft gedurende minstens vijf jaar vóór zijn meerderjarigheid;

Indien een procedure tot echtscheiding of tot scheiding van tafel en bed ingesteld is op het ogenblik van het overlijden en er betwisting is onder de verschillende categorieën van eventuele rechthebbenden, bepaalt de rechtbank van eerste aanleg naar billijkheid, het openbaar ministerie gehoord, wie de rechthebbenden zijn.

Art. 5.

§ 1. — Is er slechts één rechtverkrijgende, dan ontvangt deze de gehele vergoeding bepaald in artikel 3, § 1.

§ 2. — Zijn er verscheidene rechtverkrijgenden van dezelfde categorie, dan wordt de vergoeding bij gelijke delen aan ieder van hen toegekend.

§ 3. — De vergoeding voor rechtverkrijgende wordt niet toegekend :

1° indien vaststaat dat het ongeval opzettelijk door het slachtoffer werd veroorzaakt;

2° indien het slachtoffer aan de gevolgen van het ongeval is overleden na zelf de overeenkomstig artikel 3 toegekende vergoeding genoten te hebben.

3° aan de vader of de moeder, indien vaststaat dat het slachtoffer, toen het geen achttien jaar oud was, gedurende vijf al dan niet opeenvolgende jaren in een instelling of bij een particulier is geplaatst, tenzij de vader of de moeder bewijzen dat zij gelet op hun toestand normaal in de behoeften van het kind hebben voorzien.

§ 4. — De rechtverkrijgenden, andere dan de echtgenote en de kinderen, dienen het bewijs te leveren dat de bezoldigingen van het slachtoffer hun rechtstreeks ten goede kwamen.

Aan die voorwaarden worden geacht te voldoen zij die met het slachtoffer woonden of bij wie het zijn tehuis had.

Art. 6.

§ 1. — Onverminderd het bedrag van de vergoeding verschuldigd overeenkomstig artikel 5, hetzij aan de echtgenote, hetzij aan het kind of aan de kinderen van de overledene, wordt een speciale vergoeding gelijk aan 10 % van het voormelde bedrag toegekend aan ieder kind dat in de volgende voorwaarden verkeert :

1° de hoedanigheid van wettig kind, erkend natuurlijk kind of aangenomen kind hebben van het slachtoffer of van zijn echtgenote;

2° op de dag van het overlijden geen volle eenentwintig jaar oud zijn of, voor het kind dat die leeftijd overschreden heeft, nog kinderbijslag genieten.

§ 2. — Het bepaalde in § 1 is van toepassing :

1° op het kind dat uit het huwelijk van het slachtoffer is geboren na diens overlijden;

2° op het kind dat ouder is dan eenentwintig jaar en opgeroepen of wederopgeroepen is ter uitvoering van de door de dienstplichtwetten opgelegde verplichtingen, wanneer door deze toestand zijn recht op kinderbijslag ophoudt te bestaan.

Art. 7.

Lorsqu'une indemnité ou une part d'indemnité est allouée à une personne mineure d'âge, le montant en est versé à un livret de la Caisse Générale d'Épargne et de Retraite, ouvert au nom du mineur, et dont il ne pourra être disposé, durant sa minorité, qu'avec l'autorisation du conseil de famille.

Art. 8.

Le membre des forces armées a la faculté de désigner le ou les ayants droit de l'indemnité payable du fait de son décès, ainsi que de modifier les règles de priorité et de partage établies à l'article 4.

Toutefois, cette désignation est sans effet si elle méconnaît les droits du conjoint ou des enfants tels qu'ils sont fixés par la présente loi. La déclaration du membre des forces armées est constatée dans un acte écrit dont le Ministre de la Défense nationale détermine la forme ainsi que le lieu de conservation.

Art. 9.

Toute demande d'indemnité ou d'une part d'indemnité doit, à peine de non-recevabilité, être adressée par lettre recommandée au Ministre de la Défense nationale, dans les délais ci-après :

1° pour la victime elle-même ou pour les ayants droit ayant la qualité de conjoint ou d'enfant : dans les délais prévus par les articles 34 et 35 de la loi du 15 mai 1846 sur la comptabilité de l'État;

2° pour les ayants droit des autres catégories : un an à partir de la date du décès de la victime.

Art. 10.

§ 1er. — Une commission statue souverainement, par décision motivée, sur l'existence des conditions requises pour l'octroi de toute indemnité ou part d'indemnité.

Le Roi nomme les membres de la commission ainsi qu'un suppléant pour chacun d'eux.

§ 2. — La commission est présidée par un magistrat. Elle comprend, outre le président, deux officiers de la force aérienne, un officier de la force terrestre, un officier de la force navale, un officier supérieur médecin de la force aérienne et un officier supérieur médecin attaché à la force à laquelle appartient le militaire victime de l'accident.

Un officier de gendarmerie fait partie de la commission chaque fois que celle-ci est appelée à examiner le cas d'un membre de cette force.

L'officier médecin attaché à la gendarmerie et appelé à siéger dans la commission peut être officier subalterne.

§ 3. — Le Roi fixe les règles de procédure qui seront suivies devant la commission; elles permettront notamment aux intéressés de prendre connaissance des éléments du dossier et de présenter oralement ou par écrit leurs moyens.

Art. 7.

Als een vergoeding of een gedeelte van een vergoeding wordt toegekend aan een minderjarige, wordt het bedrag ervan gestort op een bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas op naam van de minderjarige geopend boekje waarover, zolang hij minderjarig is, alleen mag worden beschikt met machtiging van de familieraad.

Art. 8.

Het staat het personeelslid van de krijgsmacht vrij de rechthebbende of de rechthebbenden op de bij zijn overlijden betaalbare vergoeding aan te duiden, alsook de bij artikel 4 gestelde regels inake prioriteit en deling te wijzigen.

Die aanwijzing heeft echter geen gevolgen indien zij de rechten van de echtgenote of van de kinderen miskent zoals die in de wet zijn bepaald. De verklaring van het lid van de strijdkrachten wordt opgetekend in een geschrift waarvan de vorm en de bewaringsplaats door de Minister van Landsverdediging worden vastgesteld.

Art. 9.

Iedere aanvraag tot het verkrijgen van de vergoeding of van een gedeelte ervan moet, op straffe van niet-ontvankelijkheid, bij een ter post aangekende brief aan de Minister van Landsverdediging worden gericht binnen de volgende termijnen :

1° voor het slachtoffer zelf of voor de rechtverkrijgenden die de hoedanigheid van echtgenote of kind hebben : de termijn bepaald in de artikelen 34 en 35 van de wet van 15 mei 1846 op de comptabiliteit van de Staat;

2° voor de rechthebbenden van de andere categorieën : één jaar te rekenen van de dag waarop het slachtoffer is overleden.

Art. 10.

§ 1. — Een commissie oordeelt onherroepelijk bij gemotiveerde beslissing of aan de vereisten tot het toekennen van om het even welke vergoeding of deel van vergoeding voldaan werd.

De Koning benoemt de leden van de commissie, alsook een plaatsvervanger voor elk van hen.

§ 2. — De commissie wordt voorgezeten door een magistraat. Zij bestaat, benevens de voorzitter, uit twee officieren van de luchtmacht, een officier van de landmacht, een officier van de zeemacht, een hoofdofficier-geneesheer van de luchtmacht en een hoofdofficier-geneesheer verbonden aan het krijgsmachtdeel waartoe de militair, slachtoffer van het ongeval, behoort.

Een rijkswachtofficier maakt deel uit van de commissie telkens deze het geval van een personeelslid van de rijks-wacht dient te onderzoeken.

De aan de rijkswacht verbonden officiergeneesheer die in de commissie zitting dient te nemen, mag een lager officier zijn.

§ 3. — De Koning bepaalt de door de commissie te volgen proceduren; deze moeten onder meer aan de betrokkenen de mogelijkheid bieden kennis te nemen van de gegevens van het dossier en hun middelen mondeling of schriftelijk voor te dragen.

§ 4. — Les décisions de la commission sont soumises au recours ouvert par l'article 9 de la loi du 23 décembre 1946 portant création d'un Conseil d'Etat contre les décisions contentieuses administratives.

Ce recours peut être introduit tant par l'Etat que par les requérants originaires.

Si l'annulation est prononcée, l'affaire est renvoyée devant la commission autrement composée, qui devra se conformer à l'arrêt du Conseil d'Etat sur le point de droit jugé par lui.

Art. 11.

Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres :

1° étendre, totalement ou pour partie, le bénéfice de la présente loi aux personnes qui, sans être revêtues de la qualité visée à l'article 2, 1°, sont titulaires d'un emploi ou chargées d'une mission dont l'exercice répond soit à des nécessités d'organisation ou de fonctionnement des forces armées, soit à des besoins de vie particuliers aux membres de ces forces.

2° relever, lorsqu'intervient une situation nouvelle, les taux de l'indemnité tels qu'ils sont fixés par la présente loi.

Art. 12.

La loi du 15 avril 1958 instituant une prime spéciale d'accident aéronautique est abrogée.

Art. 13.

§ 1er. — La loi du 15 avril 1958 instituant une prime spéciale d'accident aéronautique reste d'application pour les accidents survenus avant le 1er janvier 1966.

§ 2. — Dans le cas où, pour un accident survenu à partir du 1er janvier 1966, des dommages-intérêts auraient été payés sous défalcation de l'indemnité allouée en vertu de la loi du 15 avril 1958, un complément de cette indemnité sera attribué au bénéficiaire si la différence entre le montant de l'indemnité à recevoir sur la base de la présente loi et le montant des dommages-intérêts, tel qu'il a été fixé, est positive.

Art. 14.

La présente loi produit ses effets le 1er janvier 1966.

Bruxelles, le 27 novembre 1969.

Le Président de la Chambre des Représentants,

§ 4. — De beslissingen van de commissie zijn vatbaar voor het beroep dat artikel 9 van de wet van 23 december 1946, houdende instelling van een Raad van State, openstelt tegen administratieve beslissingen in betwiste zaken.

Dit beroep kan zowel door de Staat als door de oorspronkelijke verzoekers worden ingesteld.

Wordt de beslissing vernietigd, dan wordt de zaak verwezen naar de andere samengestelde commissie die zich schikt naar het arrest van de Raad van State wat het rechtspunt betreft waarover deze heeft beslist.

Art. 11.

De Koning kan, bij in Ministerraad overlegd besluit :

1° het genot van deze wet, volledig of gedeeltelijk uitbreiden tot personen die, ofschoon zij de hoedanigheid beoogt in artikel 2, 1°, niet hebben, een ambt waarnemen of met een opdracht belast zijn waarvan het uitoefenen voorziet in een behoefte van de organisatie en de werking eigen aan de krijgsmacht, of in de bijzondere levensbehoeften van de personeelsleden der krijgsmacht.

2° de in deze wet vastgestelde bedragen van de vergoeding verhogen, wanneer een nieuwe toestand zich voordoet.

Art. 12.

De wet van 15 april 1958 houdende instelling van een bijzondere premie wegens luchtvaartongeval wordt opgeheven.

Art. 13.

§ 1. — De wet van 15 april 1958 houdende instelling van een bijzondere premie wegens luchtvaartongeval blijft van toepassing voor de ongevallen welke zich hebben voorgedaan vóór 1 januari 1966.

§ 2. — Wanneer, voor een ongeval dat zich vanaf 1 januari 1966 heeft voorgedaan, schadevergoeding werd uitgekeerd, na aftrek van de krachtens de wet van 15 april 1958 toe te kennen vergoeding, zal een toeslag op deze vergoeding aan de begunstigden worden toegekend indien het verschil tussen het bedrag van de vergoeding uit te keren op basis van onderhavige wet en het bedrag der schadevergoeding dat werd vastgesteld, positief is.

Art. 14.

Deze wet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1966.

Brussel, 27 november 1969.

De Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers,

A. VAN ACKER.

Les Secrétaires,

De Secretarissen,

G. JUSTE,
M. VERLACKT-GEVAERT.